

Franța a adoptat interdicția completă a acetamipridului – ultima din grupul de neonicotinoide autorizate în UE

Автор(и): Растителна защита

Дата: 16.08.2025 Брой: 8/2025

Președintele francez Macron a promulgat o lege care interzice definitiv reintroducerea pesticidului acetamiprid, considerat responsabil pentru mortalitatea în masă a albinelor, relatează France 24. Substanța activă acetamiprid slăbește sistemul imunitar al albinelor și perturbă reproducerea acestora, dar este dăunătoare și altor specii benefice. În același timp, fermierii francezi se confruntă cu provocarea gravă de a-și proteja culturile de numărul tot mai mare de dăunători din ultimii ani, perioadă în care UE a urmărit o politică de reducere a utilizării pesticidelor.

Legea a fost publicată în Jurnalul Oficial al guvernului pe 12.08 (marți), după ce Consiliul Constituțional, cea mai înaltă instanță din țară, a anulat dispoziția contestată privind reintroducerea acetamipridului. Instanța a afirmat că insecticidele cunoscute sub numele de neonicotinoide prezintă „riscuri pentru sănătatea umană” și sunt neconstituționale deoarece încalcă dreptul la viață într-un mediu echilibrat și sănătos, garantat în Carta pentru Mediu a țării.

Criticii proiectului de lege, adoptat în iulie de camera inferioară a parlamentului, susțin că acesta a fost adoptat în grabă, fără o dezbatere suficientă. Inițial, guvernul intenționa să restabilească utilizarea pesticidului pentru a ajuta fermierii să controleze numărul tot mai mare de dăunători, dar peste două milioane de oameni din Franța au semnat o petiție împotriva acestuia, inclinând balanța în favoarea susținătorilor legii de abolire a substanței chimice. Principalul sindicat al fermierilor s-a opus deciziei instanței și a cerut din nou revizuirea acesteia în numele unei concurențe corecte cu omologii lor europeni, întrucât în alte țări ale UE insecticul este aplicat legal, deși în anumite condiții.

Este numit „ucigașul albinelor”, dar este periculos și pentru alte insecte

Acetamipridul este un insecticid sintetic dezvoltat în anii 1980 și utilizat în agricultură din anii 1990, în special în culturile de câmp, cum ar fi rapița și cartofii, livezile, viticultură și floricultură. La fel ca toate neonicotinoidele, acesta afectează sistemul nervos al insectelor. Insectele polenizatoare nu sunt doar otrăvite, dar multe dintre ele suferă și daune pe termen lung, cum ar fi tulburări de orientare și reproducere. Acetamipridul este atât un insecticid de contact, cât și sistemic, ceea ce înseamnă că substanța chimică se răspândește prin țesuturile plantei și este, de asemenea, ingerată de insectele erbivore care, de fapt, nu sunt dăunători.

Organizațiile de protecție a consumatorilor cer de mult timp interzicerea completă a insecticului, a cărui aprobare în UE a fost prelungită până în 2033. Contaminarea fructelor și legumelor cu pesticidul a crescut de peste trei ori în ultimii ani, iar pulverizarea a crescut și mai mult după interzicerea altor neonicotinoide, conform datelor organizației neguvernamentale Foodwatch 2023. Potrivit studiului, reziduuri au fost găsite în 2,1% din toate probele de alimente testate în 2012 și în 7,4% în 2021. Cireșele dulci, dovleceii, vinetele, spanacul și ardeii, împreună cu fructele cu sâmburi (mere, pere), fructele cu sâmbure (caise, cireșe, piersici), strugurii, fructele de pădure, roșiile, ardeii, castraveții și salata verde, au fost frecvent contaminate.

Au fost efectuate numeroase studii științifice privind efectele asupra mediului și sănătății ale utilizării substanței chimice. Un studiu recent al Universității din Hohenheim din Stuttgart a constatat că acetamipridul este de peste 11.000 de ori mai toxic pentru anumite insecte decât indică testele de sensibilitate prescrise, de exemplu pe albinele melifere. O serie de experimente de câmp, în seră și de laborator au analizat efectele acetamipridului

asupra diferitelor specii de ploșnițe. Acestea sunt răspândite și, pe lângă afectarea culturilor de legume și fructe, sunt și o sursă de hrană pentru păsări și nevertebrate.

De ce fermierii din Franța nu sunt de acord cu decizia Consiliului Constituțional

Franța este cel mai mare producător de sfeclă de zahăr din UE, iar cultura este din ce în ce mai afectată de boli virale transmise de afide, care sunt vectori ai diferitelor boli cu importanță economică.

În practică, din 2018 producătorilor francezi nu le este permis să utilizeze acetamiprid, care este folosit împotriva afidelor la sfecla de zahăr și este, de asemenea, o alternativă bună la piretroizii, care prezintă un risc ridicat de dezvoltare a rezistenței.

Acetamipridul face parte din programele de protecție a plantelor ale altor țări ale Uniunii Europene (UE), iar susținătorii săi susțin că fermierii francezi au nevoie de el pentru a le ajuta să concureze cu omologii lor europeni.

În același timp, în țări precum Germania, unde producția de sfeclă de zahăr și furajeră este, de asemenea, semnificativă, se aplică în prezent, în regim de urgență, Regulamentul (CE) nr. 1107/2009, care permite fermierilor să utilizeze insecticul pentru până la 120 de zile. Din primăvara anului 2024, fermierii de acolo pot utiliza produsul de protecție a plantelor și în cultura de rapiță și cartofi, iar pomicultorii îl pot utiliza în producția de mere.

Situația din Franța demonstrează provocările complexe ale reglementării pesticidelor, unde interesele fermierilor, ecologiștilor și oamenilor de știință se ciocnesc. Dezbaterea în jurul acetamipridului arată că decizia de aprobare a pesticidelor depinde adesea de o echilibrare atentă a intereselor economice cu riscurile pentru sănătate și mediu.